

HET SNORREN VAN DEN BONTEN SPECHT

door

M. Mommers.

In de Aug.-afl. 1934 van „De levende Natuur” vertelt de heer van Stark het volgende:

„In de vogelboeken las en lees ik, dat de bonte specht snort door een tak in trillende beweging te brengen. Nu heb ik hier in 't Haagsche Bosch meermalen een bonten specht hooren snorren — en zeer luid — terwijl hij tegen den stam zat. Een boschwachter, die scherp oplet en waarneemt, vertelde mij, dat hij dat heel dikwijls gezien had.

Niet een tak trilt, zegt hij, maar de kop van den vogel. Deze gaat zoo snel voor- en achterover, dat het is, alsof een stalen veer, die trilt, den kop in beweging brengt. Ik acht deze kleine kwestie interessant genoeg om ze even onder uw aandacht te brengen”.

De Redacteur, Dr. J a c. P. T h i j s s e antwoordt daarop als volgt: „Ik heb bonte spechten zien snorren tegen allerlei voorwerpen, het meest natuurlijk tegen takken, maar ook tegen stammen, tegen telegraafpalen, tegen torenspitsen, tegen 'n met blik beslagen top van windwijzerpaal, tegen 'n zinken lap op een boomwond. Het schijnt er maar op aan te komen, of die dingen behoorlijk willen trillen. In een hoogen pyramidepopulier heb ik een aantal doode takken en nu heeft dit jaar een bonte specht al die takken onderzocht op toonhoogte en er ten slotte een van uitgekozen. Ja, de kop wordt wel heel snel en krachtig op en neer bewogen, maar het geluid wordt toch voortgebracht door het trillichaam, wat dat ook zij.”

De kwestie lijkt mij hiermee nog niet afgedaan.

In N a u m a n n : „Naturgeschichte der Vögel Mitteleuropas” Bnd I blz. 90 kan men lezen: (vertaald) „Dikwijls kan men de spechten ook aan dikke takken en stammen, die wel niet in „Eigenschwingung” gebracht kunnen worden, dezelfde of althans zeer sterk er op gelijkende tonen hooren voortbrengen, zoodat het den schijn heeft, alsof het wezenlijke bij het tot stand komen van deze eigenaardige instrumentale muziek de elkaar buitengewoon snel opvolgende snavelhouden zijn.”

Veel beslist schrijft W e r n e r H a g e n in „Die deutsche Vogelwelt nach ihrem Standort” blz. 111 (vertaald): „Örrr, errr of ärrr klinkt het, al naar de spechtensoort verschillend hoog en sterk. Vroeger was men van meening, dat de tak in trilling geraakte en de snavel dan er tegenaan werd gehouden. Het is echter juist andersom. Ik heb spechten zien trommelen tegen reusachtige, van binnen holle eikentakken, aan takken, die niet door de zwakke snavelslagen van een specht in beweging waren te brengen. De tak dient slechts als klankbodem („Resonanzboden”) voor de snelle snavelstooten.”

Even beslist spreekt de bekende H e r m a n n L ö n s in Meerwarth-Soffel: „Lebensbilder aus der Tierwelt Europas” Bnd II blz. 44, waar hij het heeft over den zwarten specht (vertaald): „Daar hangt de prachtige vogel boven in den eik

en beweegt bij het trommelen den kop zoo razend snel heen en weer, dat de vuurroode schedelvlak in de zon licht als 'n helle vlam. De Förster neemt den specht in den kijker en nu merkt hij tot zijn verwondering, dat in de Nat. Historie werken, die hij thuis in zijn boekenkast heeft, iets glad verkeers over het trommelen der spechten staat. Immers daarin heet het, dat de specht door zijn slagen een tak in trillende beweging brengt en dat op deze wijze het trommelen ontstaat. Nu echter ziet hij duidelijk, dat dit niet het geval is; de enorm dikke, harde tak beweegt niet in 't minst onder de hageldichte houwen van den specht; de snel op elkaar volgende snavelslagen alleen brengen het luide trommelen voort, doch niet de tak. „Ja, de boeken”, denkt de Förster” enz.

Zooals men ziet verschillen al deze meeningen met die van Dr. Thijssse. Wie zal zeggen welke de juiste is?

Daartoe zal allereerst noodig zijn nauwkeurig waar te nemen (en te beschrijven) op welke manier de specht bij het trommelen te werk gaat.

Ik wil daarom eindigen met mede te deelen, hoe ik zelf niet zoo heel lang geleden (10 April, half 12) een trommelende, groote bonte specht waarnam vlak bij mijn huis. De vogel was daar bezig in het topje van een doode of althans bijna doode canada, vlak bij den straatweg, en liet zich door niets in zijn werk storen (door fietsers, voetgangers noch auto's).

Van op straat gezien leek het als volgt:

De specht geeft één flinken snavelslag tegen den tak en blijft dan den bek er tegen houden. Zoo lang duurt ook het trommelen: örrrrrrrrrrr. Dan trekt hij den kop terug en zijn er eenige tellen rust. Dan weer 'n flinke snavelstoot, bek er tegen houden enz.

't Is best mogelijk, dat ik verkeerd waarnam. Daarom de vraag: Wie weet 't beter?

DIE CYPRIDAE UND BAIRDIIDAE DER MAASTRICHTER TUFFKREIDE UND DES KUNRADER KORALLENKALKES VON SÜD-LIMBURG

von J. E. VAN VEEN.

(Fortsetzung).

Bairdia limburgensis nov. spec.

Tafel VI, Fig. 10—18.

Von dieser Ostrakode liegt ziemlich viel Material vor, das sowohl aus ganzen Schalen als aus einzelnen Klappen besteht.

Die Schale ist glatt, ziemlich kräftig und mittelmässig gewölbt. Von der Seite betrachtet ist sie fünfseitig; die grösste Höhe liegt ungefähr in der Mitte. Der Dorsalrand ist gleichmässig gebogen, indem der vordere und der hintere Teil gleich steil abfallen. Der Ventralrand ist gerade und geht allmählich in den Vorder- und den Hinterrand über. Die beiden letzten sind ziemlich steil, der vordere am meisten. Die vordere Ecke ist undeutlich und